

El Poble de Salt

Organ del Cens polític del Centre Republicà

Periòdic quinzenal

La correspondència al Director
Els autors són responsables de llurs escrits

Preu: 15 cèntims

EDITORIAL

El conflicte de la casa Gassol, resolt definitivament.

Dimarts passat, dia 7, fou un jorn d'alegria per al nostre poble. L'enverinat conflicte de la casa Gassol, que amenaçava d'eternitzar-se, trobà una honrosa solució per a tots els litigants.

Ja estaran assabentats els nostres lectors dels successos ocorreguts la matinada del proppassat dilluns en relació amb el conflicte que comentem. En adreçar-se a la fàbrica les obreres i obrers del Sindicat Local del torn de les 4, foren sorpresos per un grup nombrós d'individus del Sindicat Unic que els comminaren a retirar-se a llurs domicilis sense entrar al treball. A les 9 del matí es repetí el mateix fet. En tot el dia no funcionà la fàbrica. L'endemà, dimarts, tampoc no es treballà. Però a les 11 de la nit del mateix dia s'arribava a un acord entre totes les parts en plet. Segons els nostres informes, dilluns vinent entraran al treball tots els obrers de la casa Gassol, tant els del Sindicat local com els del Sindicat Unic. Aquests darrers, en vaga des de fa alguns mesos, percebran l'import d'onze setmanes íntegres, i l'horari de treball serà de 8 hores i 20 minuts al dia, tal com ja es convingué a primers d'any. Per fi s'ha aconseguit l'arranjament d'una qüestió que esdevenia cada dia més enutjosa i complicada. Al·leluia!

El nostre comentari, però, no s'acaba ací. ¿Com s'explica que, en moments de màxima passió i complexitat, quan tothom menys ho esperava, en una paraula, s'hagi trobat la forma conciliatòria que ha posat terme al conflicte? Ho direm en quatre mots: el bon sentit s'ha imposat en uns i altres. Tal com propugnàvem nosaltres i com era d'esperar que succeís a la curta o a la llarga. Però cal fer justícia a qui se la mereix. Un dels que més han fet a darrera hora per a possibilitar l'arranjament del conflicte, ha estat el President del Sindicat Local, Francesc Vilà. En la secció de tribuna lliure d'aquest propi número, inserim un escrit de l'esmentat individu en què es posa de relleu la seva serenitat, comprensió, consciència obrerista i bona predisposició a la concòrdia entre treballadors. Cal tenir en compte que Francesc Vilà ha estat objecte de tota mena d'insults i d'atropells per part dels del bàndol contrari al seu. I, no obstant, ell no ha volgut ésser un obstacle a la solució harmònica de l'afer de la fàbrica Gassol. Ans tot al contrari. S'ha mostrat el més decidit interessat a resoldre la qüestió i ha sabut despullar-se de tota passió i de tota intransigència, que l'honora notablement. No ha vacil·lat ni davant el risc de provocar la indignació incomprensiva del seus. Llegiu el seu article que publiquem avui, redactat molt abans de la solució del conflicte, i us en podreu fer càrrec.

També cal fer justícia a les autoritats locals, pesi a l'apassionament i a la incomprensió de molts, i en particular a l'Alcalde Emili Pibernat, com així mateix a l'actual Governador Civil Sr. Prunés. Els treballs que han portat a cap per a solucionar el conflicte del nostre poble, resplendiran algun dia, quan hagi cessat tota passió, i no dubtem que mereixeran l'agraïment de tots els conveïns i àdhuc dels més recalitrants desagradats d'avui.

El bon setit s'ha imposat, i el conflicte de la casa Gassol, que semblava insoluble, ha quedat definitivament resolt. I sense vergonya per a ningú. Sense vencedors ni vençuts. Ara convé que tothom sàpiga percatar-se de la significació de l'acord del passat dimarts i que ningú, ressuscitant odis mesquins i abominables, no vulgui enterbolir la magnífica conjuntura de reconciliació necessària que es despenja en el nou nat horitzó de comprensió i fraternitat proletària.

IU BOHIGAS

Al "nostre Anton"

A cada pit un bleix... Qui us coneixia
No evitarà l'angoixa i el sanglot...
Tot s'ha esvaït: fermesa, bonhomia,
Optimisme, virtut... S'ha esvaït tot!
No semblava possible que ens deixéssiu
I encara sembla incert el desenllaç...
Però el destí ha volgut que reposéssiu
Un cop per sempre més... La vostra faç
Ja no presenta arrugues neguitoses
Ombrejades de flama d'ideal...
La mort us ha endolcit... Dins les mans closes
Inquietuds i anhels han fet final...
Impolut romiatge d'una vida!
Nitidesa de cor i d'esperit!
Gaudiu, amic, la pau que heu assolida
La malda no deixant de dia i nit...
En el record punyent del nostre pit
Sempre més vostra imatge hi serà ungidat!

IU BOHIGAS

Salt, 3-3-33

Abaix la Guerra!

«De pronto suenan las señales de partida. Se dan los postreros abrazos, quizás los últimos. Todos los soldados suben a ocupar los vagones. Las puertas se cierran y las cabezas se asoman a millares por las ventanas abiertas. Los trenes se ponen en marcha. Resuenan en los vagones gritos y cantos patrióticos. Sobre los muelles, las mujeres quedan solas con sus niños y viejos...»

GAZIEL

Del «Diario de un estudiante en París».

.

Som en un camp de combat. Plou foc en lloc d'aigua. Cauen homes en lloc de bèsties. Roman la nit en lloc del jorn. És ràbia i és basarda. No és seny i no és amor. Tothom viu, però tothom és mort...

Es la guerra, la maleïda i afrontosa guerra. Fem-li, doncs, guerra tots! Avui, demà, sempre.

Som en un camp de combat.

Els crits i els xisclets i els brams floreixen com el foc: arreu. Ningú no veu a ningú; però, malgrat tot, armes i pits criden a matar.

A matar. A matar. A matar.

Tràgic crit. Crit salvatge. Inhumà crit. Xiulen les bales perdudes per l'espai, qui sap si amb el temor de foradar el ventre d'algun soldat innocent.

I xiulen sense cessar.

La croada és crua, és viva, és cruenta. Adhuc mata d'espant.

—Coratge, companys! La victòria és nostra...

Nostra..., nostra..., nostra...; apar com que vagin reiterant per sos interiors aquests pobres soldats que, amb els fusells glaçats a les mans, a les mans també glaçades, no paren d'atacar furiosament a aquell enemic comú, que segurament mai no hauran vist ni conegut... Però, que serà l'enemic. Aquell enemic de la raça, de la llar i de la pàtria, que, quan érem petits ens hi haguéssim barallat a tot-hora i que ara de grans no sa-

bem veure enlloc, malgrat el cert interès que tenen alguns esperits mesquins, en voler-nos fer veure llur amenaça inexistent.

Sembla mentida que hi hagi homes que siguin criatures, com també que hi hagi criatures que siguin homes.

Es la guerra, la maleïda i afrentosa guerra... Sí, ja ho sabem, tanmateix, per què és la guerra? Què dona de profit la guerra? Per quins mòbils es mou la guerra?

«La guerra la fan uns homes, per a matar a altres homes», digué un dia a la multitud francesa, la primera víctima de la «Gran Mentida del 14» o sigui Joan Jaurès.

I bé; si la guerra ha estat creada per aquest fi, digueu-me: té raó d'existir?

* * *

—Coratge, companys! La victòria és nostra...

Però, aquesta vegada no és com les altres, que no responia ni una sola veu humana. Ara se n'ha oït una. Sí, sí; una de forta, una de valenta, una de l'ànima. Sembla que ha dit, com una cosa per l'estil: —No, la guerra no la guanyarem nosaltres. Es a dir ni nosaltres ni ningú! Les guerres no es guanyen, perquè per més que es guanyin, es perden.

Però veus ací la justícia de les oligarquies bèl·liques: el soldat cau mortalment ferit, pel braç d'un company, a l'ensens que finalitza llur breu parlament, saturat tot ell de la més noble intenció, en tant, que també d'una de les més verges de les realitats.

Es la guerra, la maleïda i afrentosa guerra... I, a la guerra els germans no s'estimen, ni s'aconsolen, ni es respecten, ni es ploren...? Oh, això sí, car, quan ha caigut el bon fill del poble, hi ha hagut un soldat, tan tendre com migrat, que ha exclamat, bo i arrencant un tràgic sanglot:—Germà meu, ai, ai la nostra mare...!

* * *

Som en un camp de combat. Plou foc en lloc d'aigua. Cauen homes en lloc de bèsties. Roman la nit enlloc del jorn. Es ràbia i és basarda. No és seny i no és amor. Tothom viu, però tothom és mort...

I sonen algunes canonades... Alerta! Alerta! Alerta! I cauen homes, homes; més, molts més homes.

Crits. Brams. Xiscles.

Es horrible, sincerament horrible. L'espectacle és dessolador. Esgarrifa...

—Mare, mare meva...

—Ai, em moro...

Es la guerra, la maleïda i afrentosa guerra... Entretant, us plagui escoltar una mica la veu santa, sensible i allisonadora, del gran autor de «Res de nou a l'Oest», Erich Maria Remarque, ell que, com ningú, ha viscut aquest dolor tan implacable més de pensar amb llur nom fatal, que hom en diu la guerra, i que, no el nostre rostre se'ns cobreix de tristesa i ens venen bones ganes de llagrimetar ..

* * *

«El silenci es perllonga. Parlo, he de parlar per força. Es per això que m'adreço al mort, i li dic:

—Camarada, jo no et volia matar. Si tornessis a saltar ací dins, no ho faria pas, si tu també tinguessis seny. Però, abans que tot, tu no has estat per a mi més que una idea, una combinació que vivia en el meu cervell i que exigia una decisió; és aquesta combinació que jo he apunyalat. No és sinó ara que m'adono que tu ets un home com jo. He pensat en les teves granades de mà, en la teva baioneta, i en les teves armes...; ara veig la teva dona i el teu rostre i allò que hi ha en nosaltre de comú. Perdona'm, camarada! Sempre les veiem massa tard les coses. Per què no ens diuen continuament que vosaltres sou uns pobres infelços com nosaltres, que les vostres mares viuen en la mateixa angoixa que les nostres i que tots plegats tenim la mateixa por a la mort i el mateix morir i unes dolors mateixes?... Perdona'm, camarada! Com podies ésser el meu enemic? Si llancem aquestes armes i aquest uniforme, tu podries ésser el meu germà tant com Kat i Albert. Pren-me vint anys, camarada, i alça't...! Pren-me'n més, si vols, car jo tampoc no sé què he de fer-ne.»

* * *

Doncs, sí; amic llegidor: tinguem tot el màxim intrès de semblar arreu de la terra aquest crit enarborat, amb el qual encapçalo el present article, i que fa bategar els pits dels homes i que fa espurnejar els ulls d'un sens fi de mares, car és un crit enlairat, un crit de progrés, un crit de redempció, que únicament vibra per a lliurar a tots els fills de mare d'una tragèdia tal, que fins no té parió dintre de la Història humana.

AGUSTÍ CABRUJA

Tribuna Lliure

Del conflicte de la casa Gassol.—Perquè defenso els vaguistes

Tant com es va discutir l'honorari de treball, vàreig defensar-lo enèrgicament perquè considerava i considero que era una millora útil en tots sentits, davant de l'organització obrera, i un benefici particular per a cada treballador.

Contestant un escrit del «Despertar», i firmat per Constantí Pla, que diu: «¿Puede salir de un cerebro centrado el que una más larga jornada de trabajo sea en provecho del obrero?», jo tan sols haig de dir que, per comptes de posar alguna floreta, com fa en dit escrit, si s'hagués entretingut a comptar la distribució de dit horari, tal vegada no s'hauria arribat a l'extrem que s'ha arribat, i haguérem pogut anar per coses més profitoses, puix que el resultat que dona la distribució que nosaltres teníem feta i acceptada, és la jornada de 8 hores i una recuperació que no assolia més que 18 minuts.

Fet aquest petit aclariment, començaré a detallar el significat del títol que porta aquest escrit.

Perquè defenso els vaguistes?

Com a persona, la meva obligació és defensar tot ésser humà que es trobi en una necessitat qualsevol.

Com a ciutadà, la meva obligació és vetllar pel benestar del poble.

I com a obrer, la meva obligació és reparar tota injustícia que es faci contra els obrers germans de treball.

Els vaguistes tenen la necessitat d'haver de treballar per a poder viure; doncs jo, com a persona, haig de fer els possibles perquè tinguin treball.

El poble que treballa, si no és feliç és alegre; doncs jo haig de fer els possibles perquè al nostre poble li marxi aquesta ombra de tristesa que l'embolcalla i torni a resplendir franca l'alegria.

I l'obrer que consent, sabent-ho, que es faci una injustícia a un company de treball, i no fa els possibles per a evitar-la, deixa de pertànyer a la raça humana per a convertir-se en una fera inconscient, ja que les fe-

res no tenen ni voluntat ni consciència.

Jo, que sento bategar dintre meu un cor que sent i estima, no puc romandre insensible a les desgràcies dels meus semblants, i no puc tolerar de cap manera que es vulgui fer la «tria» entre els treballadors vaguistes.

La casa Gassol busca pretextos per a sortir victoriosa de tal gesta, emparant-se amb la llei i amb la repartició de jornals. Tots sabem que la llei s'ha de complir mentre no sigui injusta, i en quant a la repartició de jornals, no és altra cosa que un pretext, perquè la casa Gassol sap que hi ha alguns afiliats del Sindicat Local que, pels mals tractes i els insults que han rebut dels vaguistes, s'hi oposaran i així no haurà de treure la cara.

Com a persona, protesto enèrgicament del procedir de la casa Gassol, i com a afiliat al Sindicat Local, demano a tots els obrers que tinguin seny i consciència en aquests moments de lluita, ja que la victòria d'uns és la de tots, i si per dissort s'arribés a cometre la injustícia que es proposa la casa Gassol, seria l'enrunament, no del Sindicat Unic, sino de tota l'organització del poble de Salt.

Obrers tots, per la concòrdia, pel front únic davant la lluita, seny i consciència, que amb això no es ven ni es traeix ningú.

FRANCESC VILÀ

N. de la R.—El precedent article ens fou lliurat pel seu autor amb anterioritat a la solució del conflicte de la fàbrica Gassol. Fem constar això perquè ressalti el bon sentit de concòrdia amb què fou escrit i en què fou inspirat. L'esperit d'aquest article és una prova més de la bona predisposició conciliadora del seu autor, En Francesc Vilà, President del Sindicat Local, la comprensió i serenitat del qual tant han contribuït a fer possible una solució del conflicte, honrosa per a tots.

***

Amics: Llegiu «L'Opinió», «La Rambla», «La Campana», «Justícia Social», «Luz».

***

Una de les coses que més recomanem als obrers de la fàbrica Gassol: RESPECTEI

Noticiari

En reunió general celebrada el dia 24 del mes passat, la «Joventut Republicana Saltenc» acordà dissoldre la seva organització, per considerar ja finalitzada la missió que tenia encomanada des de la seva fundació.

Cens polític. — El «Cens local d'Esquerra Republicana de Catalunya», creat dintre el Centre Republicà, celebrà assemblea general ordinària el dia 23 del passat mes de febrer. Acordà adherir-se al «Partit Republicà Federal Nacionalista de les comarques gironines» (Comarcal de l'Esquerra Republicana de Catalunya) i també, entre altres acords, prengué el de col·locar en la façana del local social un rètol amb la llegenda: «Cens local d'Esquerra Republicana de Catalunya».

Els balls de Carnaval celebrats al Centre Republicà els dies 26, 27 i 28 de febrer, resultaren lluidíssims i es veieren extraordinàriament concorreguts.

El dia 19 del corrent, tindrà lloc en el nostre Centre un magnífic ball i concert a càrrec de la reputada orquestra-orquestrina «Unió Artística», de Vidreres.

Convocatòria. — Es convoca els socis del «Centre Republicà» a la reunió general extraordinària que es celebrarà avui, dissabte, a les 9 de la vetlla, en la sala d'actes.

El divendres dia 3, a les 3 de la tarda, fou transportat a la seva darrera estada el que en vida fou infatigable lluitador republicà i excel·lent amic nostre, Antoni Pujol i Inglès, regidor del nostre Consistori. L'enterrament civil del nostre company fou una sentida manifestació de dol a la qual es sumà tot el poble. Davant el cotxe fúnebre anava la bandera tricolor històrica que es guarda en el nostre Centre, la qual era portada pel company Josep Sardà, a qui acompanyaven els nostres amics Lu Bohigas i Agustí Cabruja. La caixa mortuòria era amortallada amb una bandera de barres catalanes i adornada amb un magnífic pensament. Feien el dol les tres primeres autoritats del poble: l'Alcalde, Emili Pibernat, el Jut-

ge, Miquel Puig, i el Cap de la Guàrdia civil. Seguia la família, l'Ajuntament en corporació, la Junta del Centre Republicà i una nombrosa comitiva que palesava a bastament les múltiples simpaties que s'havia guanyat el nostre entrançable amic. Un cop al Cementiri, l'amic més íntim del «nostre Anton», el bon company Florenci Llenas, pronuncià unes paraules d'agraïment i intentà posar de manifest les grans virtuts cíviques del finat però el sentiment l'embargà, i aleshores, en nom de la família un cosí germà del «nostre Anton» agrai, en sentides paraules les mostres de simpatia i admiració que el poble tributava a l'amic desaparegut. Tot seguit la manifestació quedà dissolta. Reposi en pau el nostre company dilecte. Rebin els seus familiars el nostre més profund i sincer condol.

La funció teatral que la secció «Foc Nou» celebrà el passat diumenge al Centre Republicà, fou un èxit més dels molts que es tenen ja apuntats els nostres aficionats a l'art de Talia. «Animes perdudes», drama romàntic de F. X. Godó, i «Soltera, casada i vídua», divertit sàinet d'Enric Lluelles, foren lluidament posats en escena amb tota propietat. La nombrosa concurrència aplaudí repetidament la bona representació de les dues obres.

Demà, diumenge, la secció dramàtica «Foc Nou» es traslladarà a Ossor on representarà els drames «L'Esposa», de Florenci Cornet, i «La Fàbrica Vella», de Joaquim Parcerisa.

Començarà dintre de poc el curset de Dibuix que el nostre company Salvador Fita donarà en el Centre Republicà.

Sabem que fa grans progressos en l'art pictòric el nostre estimat amic Miquel Vilagran, qui amb una abnegació i perseverança admirables, ha sabut elevar-se a un nivell artístic envejable. Esperem que ens donarà grans i falagueres sorpreses per l'exposició que es celebrarà durant els dies de la Festa Major.

Es troba entre nosaltres, complint els seus deures militars, el jove i ja il·lustrat pianista Jaume Roga, orgull de la nostra població que el veié néixer.

A N U N C I

L'Ajuntament d'aquesta vila treu a pública subhasta la con-

tractació del clavegueram de la població.

El tipus de subhasta és de 162.573'61 pessetes, pagades en quatre anualitats.

La subhasta serà realitzada a les Cases consistorials d'aquesta vila, al dia següent de complir-s'en vint d'haver aparegut l'anunci, descomptant el dia de la inserció en els Butlletins Oficials de la «província» i de la Generalitat de Catalunya i en la «Gaceta» de Madrid.

Les propostes hauran d'ésser presentades a la Secretaria de l'Ajuntament fins al dia anterior al de la celebració de la subhasta.

La plica de condicions i el projecte podran ésser examinats en la pròpia Secretaria tots els dies hàbils de les 11 a les 13 i de les 6 a les 7 de la tarda.

Salt, 7 de Març de 1933. — L'Alcalde, Emili Pibernat. — El Secretari, J. Quer.

Dimecres, dia 15, a les 9 de la vetlla, el culte Secretari d'aquest Ajuntament i bon amic nostre, J. Quer i Torrent, donarà en el Centre Republicà una conferència sobre «Evolució i competència del municipi».

Properament, en l'acte d'homenatge al Sr. Pere Gallostra, ocuparà la tribuna del Centre Republicà el diputat a les Corts de la Generalitat i distingit mestre de Ripoll, Sr. Xavier Casademunt.

Avui, EL POBLE DEL SALT es presenta al públic abillat amb dos mantells distints i emocionants. Un és negre i l'altre és blanc. El negre, designa el sentiment inexcusable del dolorós traspàs de l'amic Antoni Pujol i el blanc la joia indescriptible de veure arranjat el conflicte de la fàbrica «Manufactures Gasol».

Antoni Pujol

Després d'una llarga i penosa malaltia, va traspasar, el dia 2 del corrent, a les 4 de la matinalda, el nostre estimat amic i correligionari Antoni Pujol, regidor del Consistori d'aquesta vila. Comptava 59 anys d'edat. Era fill de Barcelona. Però des de feia molts anys que convivia amb nosaltres i es pot dir que havia fet la major part de les seves campanyes republicanes en la nostra població. Vingué a

Salt amb motiu d'haver estat contractat com a parador en la fàbrica Mulleras. Un cop parada aquesta, el nostre amic passà amb el mateix càrrec a la fàbrica «Les Vetes», on romangué molts anys, fins que fou acomiadat amb motiu de no haver-se volgut supeditar a les imposicions arbitràries del patró que aleshores era ja el milionari Coma i Cros. Fou un dels socis fundadors del Centre Republicà i un dels més fermes propulsors dels ideals democràtics en el nostre poble. Repetides vegades fou elegit regidor. Quan ho fou per primera volta, degut a les seves campanyes en el Consistori a favor dels humils, es creà l'enemiga dels elements caciquils que ho dominaven tot, i fou per la seva actuació enfront d'aquests que es féu efectiva la seva expulsió de la casa on treballava. La segona vegada d'ésser elegit regidor, el nomenaren segon tinent d'alcalde, des del qual lloc actuà sense decaïment a benefici del poble treballor. Passà l'època de la Dictadura, i, en caure aquesta, en les memorables eleccions del 12 d'abril de 1931, els republicans de Salt el portaren novament al Consistori. Durant el temps en què tota manifestació de les idees liberals era prohibida, Antoni Pujol no deixà de conspirar activament, formant part del Comitè local revolucionari. Fora de la política, es mostrà sempre l'home incansable i organitzador de tota obra cultural i social. A ell es degué la unificació de les tres germanats que existien al Veïnats abans de contituir-se «La Aliança Saltense». Entusiasta de l'obra educativa que representen els chors Clavé, treballà amb tot el delit per aconseguir posar en harmonia els dos que hi havia formats en aquesta població. I encara podríem esmentar molts i molts altres trets i aspectes de la seva actuació, l'enumeració dels quals resultaria prolixa.

L'Ajuntament, en la sessió del divendres, dia 3 del corrent, prengué l'acord següent:

«Seguidament, el ciutadà Alcalde president feu ús de la paraula per a remarcar la pèrdua irreparable del qui fou company de Consistori i insubstituïble amic ANTONI PUJOL INGLES, la vida del qual s'ha extingit després d'una dolorosa i llarga malaltia. Esmentà la conducta exemplar de l'enyorat Pujol, tant en l'ordre privat com públic.

Home d'arrelades conviccions democràtiques i socials, adreca tots els seus esforços i tots els seus neguits a l'assoliment dels ideals que tan cars li eren. La pèrdua d'un valor positiu com era Antoni Pujol, pasará per molt temps entre els seus companys que amb ell havien conviscut les hores dures de lluita i les inoblidables de triomf. Acabà el President demanant a la Corporació que per tal de tributar un postrem homenatge a la memòria de l'abnegat i auster company de Consistori, s'alci la sessió en senyal de dol i que l'Ajuntament sufragi totes les despeses de l'enterrament.

Així ho acordem per unanimitat, tots els Regidors reunits, els quals subscriuen íntegrament les manifestacions de la presidència.»

Aniversaris

Ahir, dia 10, es compliren els primers deu anys de l'assassinat del gloriós «Noi del Sucre». Dimarts vinent, dia 14, s'escaurà el primer cinquantenari de la mort de l'il·lustre col·lectivista Karl Marx.

Al cap de 10 anys de la desaparició de Seguí, la C. N. T., per haver-se apartat de les orientacions que ell li assenyallava, es troba en una pregona i deplorable crisi.

Al cap de 50 anys d'haver expirat a Londres el fundador de la Primera Internacional, les desavinences i escissions sorgides en el sí de la gran família proletària mundial, han possibilitat que la reacció antiobrerista i feixista avancés i vagi avançant en les seves posicions.

En aquests moments s'imposa a la classe obrera la meditació. I, sense vacil·lacions, la ràpida rectificació, Unió i comprensió entre els germans d'una mateixa classe. Front únic contra el capitalisme opressor i imperialista. Recordem Marx, recordem Salvador Seguí.

Els obrers del nostre poble han realitzat aquests dies un acte ben digne del moment històric commemoratiu que vivim. La treva d'hostilitats entre la nostra gent treballadora és un bell tribut de recordança i d'admiració—potser inconscient però això no importa—als conspicus apòstols de l'obrerisme universal i català. Felicitem-nos-en i fem vots perquè aquesta sensata treva sigui eterna.

L. de C. G.

Administració municipal

(Continuació)

ORDENANÇA DE L'ARBITRI SOBRE EL PRODUCTE NET DE LES COMPANYIES ANONIMES I COMANDITARIES

Els Ajuntaments cobren un recàrrec sobre les quotes de la contribució industrial i de comerç. A Salt aquest recàrrec és del 30 0/0. L'Estat, a més, cedeix en substitució de l'impost de consums, entre altres recursos, el del 20 0/0 d'aquelles mateixes quotes de la contribució industrial.

Ara bé. Les societats anònimes o comanditàries que tenen un capital social predeterminat per la llei, poden escollir entre tributar per quota fixa de la contribució industrial o per contribució d'utilitats de la riquesa mobiliària.

En aquest municipi hi ha més d'una companyia anònima -Manufactures Gassol, Energia Elèctrica, Alumbrado de Poblacions— que no tributen per industrial, i és per aquest motiu que l'Ajuntament ha creat l'arbitri sobre el producte net d'aquelles companyies, el qual esperem que donarà un bon rendiment al municipi.

***

SOLARS SENSE EDIFICAR.

Un nou arbitri creat, que té a la vegada que caràcter fiscal, caràcter social. Aquest, amb dos aspectes: contra l'atur forçós i per l'abundància de vivendes higièniques i, per raó de major concurrència, barates. És un impost que grava tots els sòlars enclavats dintre el perímetre urbà de la població, i desapareix una vegada edificat el solar. Aquest impost, doncs, estimularà l'increment de la construcció amb el consegüent alleujament a la crisi de treball en l'expressat ram.

El tipus fixe de gravamen és el 5 per mil del valor en venda del solar.

***

ORDENANÇA DEL REPARTIMENT GENERAL

Aquesta ordenança ha sofert importants modificacions. L'experiència havia demostrat que la rigidesa de la llei topava constantment amb els fets. I atès que la llei no ha d'ésser altra cosa que el donar de dret a les conformacions tàcites o expressades de les col·lectivitats, era precís reformar d'acord amb la realitat l'ordenança del que encara avui és el primer recurs

de l'Ajuntament: el repartiment general.

Un punt important és el de l'estimació de la renda de béns immobles.

El valor en venda de la riquesa territorial, especialment la rústega, és, en la majoria dels casos, molt superior a la cadastrada o anillarada. Estimar les utilitats partint de béns de riquesa declarada segons els documents cobratoris, a l'igual que pels establiments industrials, era establir una diferència de tracte entre les dues classes de contribuents al·ludides, perquè mentre un industrial té per base d'evaluació d'utilitats, una quota del tresor segons la indústria que exerceix, els propietaris de béns immobles tindrien per base un líquid imponible inferior, en gairebé tots els casos, a la renda real. Per aquest motiu s'ha establert en l'ordenança l'escala d'evaluació següent:

FINQUES RUSTEGUES

Per cada vessana de terrenys de regadiu i de primera classe, utilitats per possessió: 70. = Utilitats per explotació: 20.

Per cada id. de 2.ª, 60 i 15 re^{nt}.

Per cada id. de 3.ª, 50 i 12.

Per cada id. de 4.ª, 40 i 10.

Per cada id. de 5.ª, 30 i 8.

FINQUES URBANES

Edificis de 1.ª, 2000 utilitats.

Id. de 2.ª, 1000 id.

Id. de 3.ª, 650 id.

Id. de 4.ª, 400 id.

Id. de 5.ª, 300 id.

Una altra innovació important: L'addició de l'article 16, que diu literalment: «Seran exclosos del repartiment aquells obrers de qualsevol ram que es trobin en atur forçós més de 4 mesos l'any, siguin o no consecutius, Per comptar a aquest temps no es tindran en compte els dies festius i es referirà als 12 mesos anteriors a la formació del repartiment.»

De manera que aquells treballadors, als quals la societat no pot accidental o crònicament, facilitar els indispensables mitjans de subsistència per via del treball, entenem nosaltres que no deuen contribuir a les càrregues públiques.

Llibreria Catalunya

Pi Margall 182

Veïnat de Salt

Diaris - Revistes - Novel·les - Figurins - Postals - Paperia - Impresos - Material per a escriptori - Segells de cautxú i rètols esmalt.

IV CONCURS - EXPOSICIÓ D'ARTS I OFICIS

BASES

1.ª—L'objecte d'aquest Concurs és estimular entre els nostres conciutadans l'amor a les arts i als oficis. Es celebrarà a Salt (Centre Republicà) el dia 23 de juliol de 1933.

2.ª—Es condició indispensable per a prendre part en aquest concurs, ésser veí de Salt.

3.ª—Els treballs que entrin en concurs es classificaran en els següents grups: Pintura, Dibuix, Escultura, Treballs d'ofici en fusta, Treballs d'ofici en metall, Fotografia i Treballs d'oficis diversos.

4.ª—Quedarà tancada l'admissió de treballs el dia 21 de juliol de 1933 a les 10 del vespre.

5.ª—Cada concursant podrà presentar tants treballs com cregui convenient, però el Jurat d'admissió queda facultat per a rebutjar els que estimi pertinents.

6.ª—Als grups de Pintura, Dibuix i Escultura no seran admesos els treballs que siguin còpia de làmina.

7.ª—Els treballs seran exposats durant els dies de la Festa Major de Salt (23, 24, 25 i 26 de juliol) en la sala d'actes del Centre Republicà.

8.—Es concediran els següents premis:

a) Un premi al millor treball de Pintura a judici del Jurat qualificador.

b) Un premi al millor treball de Dibuix lineal o artístic.

c) Un premi al millor treball d'Escultura.

d) Un premi al millor treball d'ofici en fusta.

e) Un premi al millor treball d'ofici en metall.

f) Un premi al millor treball de Fotografia.

g) Un premi al millor treball d'oficis diversos.

9.ª—Si ho considera pertinent el Jurat qualificador, per manca de mereixements en els treballs, qualsevol d'aquests premis pot quedar sense adjudicar-se.

10—Dels treballs d'oficis en fusta, metall i diversos, seran considerats de preferència els executats per aprenents.

11—Els no veïns de Salt podran també portar treballs a l'exposició, però seran considerats fora de concurs i no tindran opció a premi.

Nota.—Properament s'anunciarà la quantia dels premis i els noms dels que compondran el Jurat qualificador.

Imp. Salomó Marqués - Girona